

nagy ügyvédeké volt. Az ügynek legapróbb részletekig menő alapos tanulmányozása volt Fittler Dezső egyik legnagyobb erőssége.

Rendelkezett azokkal a kiváló jellembeli tulajdonságokkal, amelyek szükségesek ahhoz, hogy valaki nagy ügyvéd legyen. Az ügyvédnek el kell tudni vesztíteni a maga egyéniségét. Át kell adni magát teljesen az ügynek s altruistának kell lennie, harcolnia ügyfele igazáért, tekintet nélkül arra, hogy az mit jelent rá nézve.

Fittler Dezső ebben is kiváló volt.

A Polgári Jog kötelességének tartotta lapjain emlékét megörökíteni.

Ny.

Seregszemle. Lapunk mindig távortartotta magát az ügyvédi politika napi eseményeitől s ezt az immáron tradicionális álláspontot kívánja követni a most megindult kisközgyűlési választási harcok közepette is. Mégis, talán nem lesz érdektelen, ha röviden a szerintünk tudott helyzetről olvasóinkat e rovat keretén belül tájékoztatjuk.

A választási küzdelem előestéjén robbant ki az ellentét az Ügyvédunióban egyesült pártok között, ami nagy mértékben járult hozzá ahhoz, hogy az a próbálkozás, amellyel az utóbbi időkből karunk feltétlen értékei kísérleteztek, hogy állítsanak a pártok vezetői össze egy oly kisközgyűlési listát, amellyel szemben minden választási küzdelem kiküszöbölhető volna, hajótörést szenvedett.

Ez a feltétlenül ideális próbálkozás meghiúsult, mielőtt a pártok vezetői ebben az irányban összeülhettek volna. Hiszen komoly nagy pártcsoportok vallották azt az álláspontot ezzel az elgondolással szemben, hogy a kisközgyűlési rendszer egyetlen értéke, a Kamara minden árnyalatának képviselőjéhez juttatási lehetősége hiúsulna meg egy ilyen egységes listában, nem beszélve arról, hogy ezáltal lehetetlenné válnék az a sucsrescencia, amelyre pedig éppen az ügyvédi közéletben különös szükség van.

A pártok az adott helyzettel természetesen számoltak. S így hét párt vesz részt a választási küzdelemben.

1. Mindenekelőtt részt vesz a választásban a Gazdasági Párt, amelyhez tudomásunk szerint a Szilágyi Dezső kör és a Szocialista Ügyvédek Csoportja csatlakozik. A Gazdasági pártot nem kell az ügyvédségnek bemutatni, régi komoly ellenzéki pártja ez az ügyvédi közéletnek, amely a régi szervezethez mintegy utolsó mohikánja a vezér iránt való meleg barátságban felépülő ügyvédi pártoknak.

2. Az ellenzék másik nagy ügyvédi alakulata a Független Ügyvédek Pártja, szemben a legutolsó kamarai választással, most önállóan veszi fel a harcot. A Független Ügyvédek Pártja mindenkor erős szervezethez lépett a küzdőterre és ha sorait meg is ritkította az 1934. II. t. c. 14—16. szakasza, mégis el kell ősmerni, hogy talán ez a párt fejtette ki a legnagyobb erőfeszít-

tést, hogy az aktív és passzív választói jogosultságát tagjainak megtarthassa. S az a körülmény, hogy az ügyvédség tagjai a várakozáson felül igyekeztek eleget tenni a törvény kívánta kötelezettségnek, nem kis mértékben e párt agitációs munkájára vezetendő vissza. A Független Ügyvédek Pártja hangban és agitálásban egyike a legélesebbeknek és megalakulása óta, bár e párt vezére a Kamara titkára is, a legélesebb ellenzéki hangot ütötte meg a Kamara vezetőségének működésével szemben. Éppen ezért semmiesetre sem lehet lebecsülni ennek a pártnak jelentőségét, hiszen a legnépszerűbb eszköz volt minden időkben szemben állani a hatalmasokkal.

3. Ebben a választási küzdelemben új pártként jelentkeznek a Szabad Ügyvédek, akiknek kihangsúlyozott programja az összeférhetlenség kérdésének szigorú keresztülvitele. S ha igaz is, hogy ezt a programot kisebb vagy nagyobb engedményekkel minden kamarai párt magáévá teszi, nem tagadható le e körülmény kihangsúlyozottságának vonzó ereje.

4. A jobboldali pártokból leghamarább vált ki mindjárt a legutolsó kamarai választás eredményeként a régi liberális párt, amelynek gerincét az utolsó húsz esztendő kamaránkat uraló pártvezetői alkotják, akiknek az ügyvédi közélet terén való érdemeit és gyakorlatát, a kar idősebb tagjaihoz való régi összeköttetéseit nem szabad lebecsülni, s akik nyilván a közgyűlésen is a mai vezetés fenntartása érdekében fognak dolgozni.

5. Az utóbbi idők egyik feltétlenül talajjal bíró alakulása a Középpárt, amely hasonlóképpen önállóan veszi fel a küzdelmet. A Középpárt nehéz és felelősségteljes feladatra vállalkozott. Átmenteni és megőrizni az új, nehéz időkben is a régi ügyvédi hagyományokat és valahogyan kiegyenlítő álláspontot foglalni el a jobb és baloldalra tömörülő ügyvédi pártok között. Nem lehet biztosan megállapítani, hogy e pártnak minő eredményei lesznek eme első próbálkozásánál, de az bizonyos, hogy ha a hozzáfűzött remények bevalnak, úgy ez a párt lesz hivatva irányt szabni a közelgő kamarai választásoknak.

6. Önállóan, de egyben, mint „Az Ügyvédek Választási Uniója” veszi fel a küzdelmet az Unióban egyesült pártok közül az ügyvédközéletben nagy szerepet játszó Ribáry-csoport, amelyet ügyvédi pártok uniójává alakít az a körülmény, hogy az Ügyvéduniónak pártban nem tömörült vezető egyéniségeiből egyesek a Ribáry-csoporthoz kapcsolódtak, amelyhez végül csatlakozott még az érdekvédelmi párt, amely pártnak közismert agitátása különösen a pártközi értekezleteken nyilatkozott a múltban meg. Az Ügyvédek Választási Uniója erejéről talán a legnehezebb jóslásokba bocsátkozni. A magát, a Ribáry-csoportot az ügyvédközélet jól ismeri. Erejét a szervezetség és baráti összetartás minden időkben megsokszorozta. Hogy már most e csoportot mennyiben fogja erősíteni a különböző felfogású vezéregyéniségek uniója, ezt csak a választások után lehet majd megmondani.

7. Utolsóként említjük meg az Ügyvédi Pártok Nemzeti Szövetségét, amely ma a legerősebbnek látszó pártszövetség.

Hiszen az ügyvédi közéletnek három számottevő pártjából: a Keresztény Ügyvédek Nemzeti Csoportjából, az Ügyvédek Reformszövetségéből s a Magyar Ügyvédek Nemzeti Egyesületéből alakult. Ennek a pártszövetségnek voltak ellenzői és vannak bírálói, elsősorban a barátok és a volt barátok táborában. Mindenesetre átütő erejét emeli a fiatalságnak összefogó ereje, viszont népszerűségét csökkenti éppen e Szövetség újszerűsége és az, hogy a jól vagy rosszul bevált barátkozásokkal szemben eszmei magaslatokra helyezkedve, olyan csoportokat hozott össze, akiknek egyesülése, ha tartós és állandó lesz, alkalmas évtizedekre eldönteni az ügyvédi közélet egészséges fejlődését, ha pedig szétbomlik, egy beláthatatlan, a hivatáson belül kifejlődő harc magja lehet. Nyilvánvaló, hogy elsősorban ettől a választástól függ az Ügyvédi Pártok Nemzeti Szövetségének jövőbeli sorsa. Az bizonyos, hogy a három párt külön-külön haladva, sokkal nagyobb számú kisközgyűlési tagot tudott volna behozni, mint együtt működve, de éppen az összeműködéssel kapcsolatos az ügyvédi közéletből oly hangokat, amelyeknek érvényesülése egy hivatáson belül, annak a hivatásnak csak veszedelemre vezethetett volna.

Az eredményt rövidesen látni fogjuk. Jóslásokba nem bocsátkozunk. Egy bizonyos, hogy mindegyik párt a legjobb lelkiismeretével törekszik az ügyvédség egyetemes érdekéért harcolni. S ha ezeknek a pártküzdelmeknek az lesz az eredménye, hogy új és új erők vonatnak be az ügyvédi közéletbe, hogy felfrissül az ügyvédség szelleme, hogy bátrabb, lelkesebb, felfelé gerincesebb, lefelé megértőbb lesz az ügyvédi közszellem, akkor ez a választási küzdelem nem lesz hiábavaló.

És ha a választási küzdelem után, megösmerve az egyes pártok a maguk erejét, egészséges koalícióban tömörülnek az ügyvédi érdekek kiharcolása és megvédéséért, akkor, de csak akkor lesz és van értelme a kisközgyűlési rendszernek.

A kisközgyűlés egy másik nagy hivatása: egészségesebb ügyvédközéleti szellem létesítése. Akik hosszú időn keresztül sütkéreztek a hatalom napfényében, azok akarva, akaratlanul ellustulnak, megszelidülnek. A feltörekvő és ma már középkorba jutott ügyvédi fiatalság hivatása lesz a kisközgyűlésen keresztül egy új közszellem létesítése.

Ma ez a fiatalság, ha talán legnagyobb mértékben a Nemzeti Szövetségben tömörül is, mégis minden egyes pártnál ott található.

Sajnosan kell azonban megállapítanunk, s szeretnők ha ez a kritikánk is pártokon felül maradó véleményként hangozhatnék el, hogy bizony, ahogy végigböngésszük az egyes pártok választási listáit, abból a szempontból, hogy az ügyvédi fiatalságnak minő mértékig ad helyt, ezek egyetlen egy párt listáján kívül, igen szomorú képet mutatnak. A mi lapunk, amely mindenkor a fiatal, cselekvőképes ügyvédi gárda tömörülése kívánt lenni, kénytelen megállapítani, hogy sem tudásához, sem munkaképességéhez, de még csak számarányához megfelelően sem jut az ügyvédi fiatalság az egyes pártlistákon érvényesüléshez.

És mégis: a kisközgyűlésen kifejezésre kell majd juttatni azt a frissebb szellemet, és ha kell erősebb helyállást, amelyet az utóbbi évek kamarai kormányzatából oly sajnosan nélkülözünk.

V. M.

Az International Law Association budapesti konferenciája. Jelenítettük már, hogy a Nemzetközi Jogi Egyesület (International Law Association) XXXVIII. konferenciáját a folyó év szeptember havában a Magyar Jogászegylet rendezésében Budapesten tartja. A konferencia előkészítésére kiküldött magyar bizottság április hó 27-én ülést tartott, amelyen megjelentek a miniszterelnök, a külügyminiszter, a kereskedelemügyi miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia, a budapesti kir. magyar Pázmány Péter tudományegyetem, a székesfőváros polgármestere, a Budapesti Ügyvédi Kamara, a Magyar Külügyi Társaság, a Magyar Közgazdasági Társaság, a Népszövetségi Ligák Nemzetközi Uniója, az Interparlamentáris Unió és a Budapesti Ügyvédi Kör részéről a magyar bizottságba kiküldött megbízottak. A konferencia tiszteletbeli elnöke az igazságügyminiszter lesz. A konferencia megnyitó ülést szeptember 6-án délelőtt 11 órakor tartja a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében s ugyanezen a napon délben 12 órakor kezdi érdemleges tanácskozásait is.

Ez a nemzetközi konferencia a magyar közélet nagy társadalmi eseménye lesz. Az igazságügyminiszter a konferencia tagjait a magyar kormány nevében szeptember 6-án este 9 órakor teám látja vendégül, szeptember 7-én délután 5 órakor pedig az igazságügyminiszter felesége ad teát a hölgyek részére. A Magyar Jogászegylet és valószínűleg a székesfőváros is vacsorát ad a konferencia tagjainak tiszteletére, akiket előreláthatóan a kormányzó is fogadni fog. Tervbe vették végül azt is, hogy a konferencia tagjai szeptember 9-én (vasárnapon) a Balatonra és Lillafüredre rándulnak ki.

A magyar bizottság a fogadás előkészítésére fogadóbizottságot alakított, amelynek tagjaivá a következőket választotta: Auer Pál ügyvédet, Bíró Bálint ügyvédet, Danilovits Pál miniszteri osztályfőnököt, Doroghi Ervin ügyvédet, Egry Aurél udv. tan., ügyvédet, id. Eötvényi Olivér. udvari tanácsos, ny. főispánt, a Külügyi Társaság ügyv. alelnökét, Halla Aurél miniszteri tanácsost, Havas Károly ügyvédet, Huszár Aladár főpolgármestert, Illés József egyetemi ny. r. tanárt, Jacobi Andor ügyvédet, Kövess Béla ügyvédet, a Budapesti Ügyvédi Kamara elnökhelyettesét, a Magyar Jogászegylet alelnökét, Kuncz Ödön egyetemi ny. r. tanárt, Lakatos Gyula országgy. képviselőt, Lukács György v. b. t. t., nyug. minisztert, vitéz Moór Gyula egyetemi ny. r. tanárt, Nagy Emil volt minisztert, Neumann Károly ny. miniszteri tanácsost, Oppler Emil ügyvédet, a Budapesti Ügyvédi Kamara elnökhelyettesét, Pap József udv. tan., a Budapesti Ügyvédi Kamara alelnökét, Proszvimmer Béla ügyvédet, a Magyar Jogászegylet pénztárosát, Sipőcz Jenő polgármestert, Szladits Károly egyetemi ny. r. tanárt, Teller Miksa ügyvédet, Tomcsányi Móric egyetemi ny. r. tanárt, Vekerdy Géza ügyvédet, Wittmann Ernő ügyvédet, Yolland Artur egyetemi ny. r. tanárt.

A magyar bizottság alakított ezenkívül hölgybizottságot is, amelynek megszervezésére és vezetésére Guillaume Árpádnét kérte föl.

J. P. Niboyet, párisi egyetemi professzor f. é. május 11-én a Budapesti Tudományegyetemen tartott előadást „*A nemzetközi magánjog jelenlegi fejlődése Franciaországban*” címmel. Az előadót Kuncz Ödön dékán üdvözölte, s egyben kifejezte abbeli reményét, hogy ez az előadás a párisi *faculté de droit* és a Pázmány-egyetem